

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide czimzendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilttéri
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DIJ:
Egész évre . 4 frt
Félévre . 2 „
Negyedévre . 1 „
Egyes szám ára: 10 kr.

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.

Bérmentetlen küldeményt nem fogadunk el.

Kéziratokat vissza
nem adunk.

MEGYEI és HELYI-ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: KEDDEN.

Felelős szerkesztő és kiadó: Poór Sándor. Főmunkatárs: Dr. Obetkó Károly.

Utazás az igazságügy körül.

Írta: Svarcz Samu ügyvéd.

Nem szándékom igazságügyi nagy problémákkal foglalkozni, nagy elveket fejtegetni. E lap hasábjai nem e célra valók, de különben is mihelyest elvekről van szó, mindig eszembe jut a boldogult Krausz üveges. Hát szeretett alkudni a megvenni szándékolt árura, mire az üzletvezetőnek az volt a rendes válasza, hogy nálunk nincs alku, nálunk elv a szabott ár. Krausznak pedig erre az volt rendes megjegyzése: »Hagyjon fel jól uram az elvekkel. A világnak nincs szüksége elvekre, a világ olcsó poharat akar«.

Hát bizony a világ, a nagy közönség nagyon közömbös igazságügyi dolgokat és illetőleg a nagy elvek iránt, nem akar az egyebet, mint igényeinek megfelelő igazságszolgáltatást és orvoslást ott, hol igényeinek meg nem felel.

Igy például nem felel meg a közönség igényeinek, hogy a különben helyesen vezetett és a kor színvonalán álló kaposvári kir. járásbírósnál a tárgyalási határidő egy és ugyanazon órára (d. e. 9-re) tűzetik ki az összes ügyekre nézve, a minnek az a következménye, hogy az összes megidézett felek, képviselőik, tanuk, szakértők, egy és ugyanazon időben tartoznak megjelenni a bíróság előtt. Ez pedig kimélettenség a nagy közönség irányában, mert a tárgyalások rendszerint délig, néha tovább is eltartanak és így a 9 órára megidézett felek közül a legtöbb idejét hasztalan fecsérli el órák hosszant. Kimélettenség ez különösen a távolabb eső községek lakóira. Szulok, Hedrahely, 27.61. Alsó-Visnye 26.32, Hencse 27.42. Kadarkut 24.36 kilométernyire esnek a székhelytől és különösen az őszi és téli időszakban a gyakran járhatatlan utak mellett, midőn a megidézett felek a legjobb igyekezet

mellett sem képesek 9 órára Kaposvárra érkezni, mi aztán rendszerint igazolási kérelmeket, a felekre tehát ha nagyobb joghátrányokat nem is, de minden esetre kelletlen kiadást — a költségek megfizetését hozza magával, nem is említve a bírói teendők szaporodását is. Ezen eljárás ellen, melyet mi sem indokolhat és a mellett ellenkező divik az egész országban, még a kir. Törvényszék felebbezési tanácsánál is, már egy ízben feleltem igénytelen szavamat a nyilvánosság előtt, ezuttal ismétlem és kérem a kaposvári kir. járásbírósnál t. bírót, hogy e vizsgálat álláspontot haladéknélkül szüntessék meg, mert hát bizony szép elv az, hogy a bíró a hivatalos órák bármelyikére megidézheti a feleket, az is szép elv, hogy a bíró ne legyen kénytelen várni 2 óráig az idézett félre (mint nemrég is volt), de hát mit is mondott a Krausz üveges az elveket illetőleg?

T Á R S A Z A.

Az erdőkerülő.

A lenyugvó nap bibor pirosra festett mindent, ameddig a szem csak ellátott. Az égen festői szépségű aranysegély csipkézte körül a ritkás felhőket. Reszketett a lég a délutáni hőség lankasztó párjától és az esti szellő a hazatérő gulyák, nyájak tompa kolomp bugását vitte szerte szét, amelybe kellemesen csengett a sápi templom estéli harangszava. Fáradtan kullogtak haza felé a poros országúton a mezői munkások kettesével, hármassával, ritkán elszórtan. Ki rőzsét czepeelt tüzevalónak, ki csalamádét a tehenkéjének, a módosabbja egy-egy sovány gebét hajtott döcögő szekere előtt, amely dinnyével és más egyébvel volt megrakva, hogy majd másnap hajnalban néhány krajczárnyi haszonnal tudat rajta a pesti vásáron. Súlyom András a tisztességben megőszült parasztgazda is arrafelé tart a kocsiával, de a határszéli kútnál megáll itatni. Nem is igen kell a lovának a jég-hideg kutviz, mert csak az imént itatott, de hát az öreg csak azt várja hogy egyedül hajthasson az országúton. Nem szeret társalogni senkivel. Amint azután beesteledt egészen, előveszi sallangos dohány zacskóját, pipára gyújt és némi piszmogás,

motyogás után utnak ered. Utközben elejibe kerül az öreg Bálint gazda, egy kiszáradt képű őszbecsavarodott alak, az öreg erdőkerülő. Rézfokoson támasztgatja meg-megrozgó térdeit. Talán 20 éve, hogy kerülgeti az erdőt. Tüszőjében porlepte hatlövétű revolvert rejtgette, aki három golyóra meg is van töltve. De nem igen használja. Ugyan minek, kire?! Súlyom András messziről megösmerte Bálint gazdát, az egyetlen embert, akivel mégis immel-ámmal, de elbeszélget. A két öreg köszöntötte egymást, Bálint aztán felkérdezett a szekérre, mert neki mindegy akár lefelé, akár fölfelé megyen. Most ugyan a hivatala után indult kerülni egyet, de mert megneszelte, hogy zivatar lesz, hát inkább haza kívánczolt, az ide sötétlő erdő alján levő csőszházhoz. Az égen csakugyan elbujtak a csillagok a lomha fekete felhő mögé, a fűben bujkáló Szent-János bogárkák feleszálló ezüstös fénye meg ki-kialudt a hatalmas villámok vakító villanása alatt. Egy néhány mormoló dörgés után azután lassan meg-eredtek a kövér esőcseppek, mire a két öreg valami ponyva feléből sátrat vont az üllőke fölé és összebujva egymás mellett lassan beszédbe elegyedett. Beszélgettek mindennapos dolgokról, vetésről, drágaságról, az élet nehézségeiről, elmúlt ifjúságukról, katonasorról meg tudja isten miccsáról, már amiről két ilyen öreg embernek gondolatja támad. Az öreg erdőkerülő

kunyhóját tudatlan, akaratlan rég elhagyták már; az eső is derekasan zuhogott, de azért ők csak kotyogtak tovább, jól esett nyilván a visszaemlékezés... Bálint gazda az asszonyokat kezdte szapulni, emelgetve különösen fiatalját; imhol mindjárt az ő menyét, aki oly könnyelmű családfintassággal ott hagyta az urát és beállt Pestre kisaszonynak. Neki is van egy ilyen emléke. Szomorú emlék, még abból az időből, amikor ő tette a szepet öreg Nagy András szépséges Julis lányának. Mindketten az uraságnál voltak szolgálatban. Szép meleg juniusi napon volt. Rózsa kinyílása, bimbó hervadása nem volt hasonlítható a Julis szép orcájához. Jó is volt, szerette is Bálint gazdát fiatal korában, mert hát nem igen akadt a faluban egyhamar olyan deli legény, mint amilyen ő volt. Egykor aztán, — ahogy egymáséi lettek, oszt megszületett a Gergely gyerek, — hogy, hogy nem, eltűnt a Julis szem elől, se híre se hamva nem maradt. Csak hosszú időre rebesgették a faluban, hogy Pestre ment. — Halálos sebet ütött ez akkor a szívenem-folytatta Bálint — de aztán, mire ilyen fehér lőtt a hajam, hát azt vöttem észre, hogy bele nyugodtam a soromba. De ennek a mögnyugvásnak nagy volt ám az ára. Csakis annak a vére enyhítette a fájó szívemön, aki az asszonyt elcsábította, aztán meg rossz hírt költötte. Egyszer kukoricaszödéskor a fejembe szállt a vér és azt, akire gyanakod-

A kaposvári kir. járásbíróság egyik szorgalmas, munkabíró és igen munkás albirája berendeltetett a pécsi kir. Itélő Táblához tanácsjegyzőnek.

Gratulálom a jelzett bírót az előlépéséhez, — de nem gratulálhatok a kaposvári járásnál igazságát kereső közönségnek, mert az albiró már eltávozott, elhagyott állása pedig mind ez óráig betöltve nincs és a jövő titka, hogy mikor fog az új albiró kinevezetni és a kinevezett új albiró mikor fogja állását tényleggel is foglalni? Mert hát elvnek szép elv bizony, hogy minden bírói állás pályázat után töltesse be (Ámbár mondják, hogy volt eset, midőn oly valaki nevezetett ki valamely helyre, ki nem pályázott), de hogy egyeztethető ez össze azzal a másik szép elvvel, t. i. a jó és gyors igazságszolgáltatás elvével? a mikor kétségtelen, hogy a kaposvári kir. járásbíró-ságnál, a kaposvári kir. Törvényszék területén legnagyobb forgalmu bíróságnál az eddigi 4 bíró is csak nagy erőfeszítéssel, becsületes tevékenységgel volt képes magas színvonalán fenntartani? és a mikor kétségtelen, hogy ha az állás mihamarabb be nem töltetik, bekövetkezik egy kis Chaos és ember legyen a ki ismét az előbbi szép állapotot helyre állítsa! pedig mily könnyen lehetne a bajt helyettes kirendelése által elhárítani.

Meg vagyok győződve, hogy kir. tszékiünk bölcs vezetője észrevette a jelentkező bajt, észrevette és mielőbbi elhárítása végett a kellő lépéseket a kellő helyen meg fogja tenni, a mi által nemcsak az igazságszolgáltatás érdekének általában véve, de különösen a kaposvári járásbíró-ságnál igazságot kereső közönségnek eléggé nem méltányolható szolgálatot teend.

Jó és gyors igazságszolgáltatás! Jó és gyors! Bizony nagyon nehezen

összeegyeztethető két fogalom! A közmondásokban sok igazság van, pedig a magyar közmondás azt tartja »lassan menj, tovább érsz,« a német pedig épenséggel azt mondja »Gutes Ding braucht Weile«. Hát én nem akarok odáig elmenni, hová egy practicus barátom eljutott, hogy t. i. teljesen felesleges a gyors igazságszolgáltatás nálunk, midőn az emberiség legnagyobb része az — alperesek osztályába tartozik, de nyíltan megvallom, hogy míg a jó igazságszolgáltatásért rajongok — a gyors igazságszolgáltatás mellett soha sem voltam képes lelkesedni. Ebbeli indokaimat közelebb fogom kifejteni.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel felkérjük lapunk t. olvasó közönségét, hogy a kiknek előfizetésük e hó végével lejárt, azt megújítani szivesek legyenek ne hogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Kitűnő tisztelettel:

a „SOMOGYI UJSÁG”
kiadó hivatala.

— **Blaskovics** István, a pécsi kir. Itélőtábla elnöke a múlt héten Kaposváron tartózkodott és itt a kir. Törvényszék ügymenetét vizsgálta meg.

— **Baleset.** Sajnálatos baleset érte f. hó 24-én Tallián Andor osztópáni földbíró-kost. Lovaglás közben lóva alatt egy híd leszakadt, Tallián a lóról ennek folytán lebuokott és olyan szerencsétlenül esett le, hogy a ló alá került és ennek folytán bal vállcsontját eltörte. A szerencsétlenül járt földbírók íránt nagy a részvét. Hihetetlen nemsokára meg fog gyógyulni barátai és tisztelői őszinte öröme.

— **Rippl Rónai József jubileuma.** F. hó 23 án délelőtt 11 órakor a városház nagytermében tüzte fel Tallián Gyula főispán Rippl-Rónai József mellére 40 éves tanítói jubileuma alkalmából a király által ajándékozott arany érdemkeresztet. A megható ünnepélyen előkelő közönség jelent meg. A főispán méltatta Rónai érdemeit kívánva, hogy a jól kiérdemelt kitüntetést még sokáig viselhesse. Utánna a tanfelügyelő üdvözölte a somogymegyei tanítók nestorát, aztán pedig Németh István polgármester szép beszéddel méltatta Rónai hervedhatlan érdemeit. Tanító társai nevében Szigethy Alajos igazgató beszélt, ecsejtette a tanítói pályá nehézségeit, azt a kitartást, melyet Rónai ezen a nehéz pályán tanusított és azokat az érdemeit, melyeket e rögs pályán szerzett. Tanítványai nevében egy teherrubás kis leány virácsokrot nyújtott Rónainak át. Rónai megható szavakkal köszöntö meg a király kegyét, köszönetét fejezte ki fáradozásáért a főispánnak, a városi hatóságnak, tanító társainak és a közönségnek. Beszéde végeztével a főispán jó kívánságai kapcsán mellére tüzte az arany érdemkeresztet. Este 7 órakor barátai és tisztelői bankettet rendeztek, melyen igen sokan jelentek meg. Felköszöntöket persze nem volt hiány. Adja az Isten, hogy az érdemdus igazgató tanító sikerdus működését még számos évig jó egészséghen folytathassa.

— **Pályázat.** A kaposvári kir. adóhivatalnál egy adótitási állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt adandók be a kaposvári kir. pénzügyigazgatósághoz.

— **Tanítók háza.** Budapesten f. hó 19-én avatták fel az Eötvös-alap országos tanító-egyesületnek házá. A tanítók házába ötven lakót vettek fel, kik a tanítók gyermekei, köztük Szmodics Szilárd polgári iskolai képzőintézeti növendéket Igalból és Imrey László bölcészethallgatót Inkeröl.

— **Csöd.** A kaposvári kir. törvényszék Neubauer Henrik somogy-karádi kereskedő ellen a csődöt elrendelte. Csődbiztos Galamb Zoltán törvényszéki bíró; tömeggondnok dr. Obetkó Károly kaposvári, helyettese dr. Politzer Ignác tabi ügyvéd. A követelések bejelentésének határideje december 30, Felszámolási hatánap január 16.

— **Elgázolás.** Gal Péter berzenczei lakos 7 éves kis fiát a múlt héten egy téglával rakott kocsi elgázolta. A fiu felkapaszkodott a kocsi, honnan leesett s oly

lam, agyonütöttem. Isten nyugtassa mög szegényt, nem ő volt a bűnös, ahogy az urak az írásból kiolvasták, — én mög leaszenevtem a 15 esztendei fogságot, amit az ölésért rám mértek. A szögény kis Gergelymet fölnevelte az árvaszék, én kiszabadultam, oszt így elődögélők. De a hosszú fogság csunyánál mégbélyegzőtt. Eszelőnek tartottak. A falu fiatalja csak csufot üzött belülem, más mög nem törődött velem senki. Még a fiam is kerül, kivált amióta az ő asszonya tötte csuffá, szakasztott olyan cselekedettel, mint hajdan engöm tött szerencsétlenné az a személy... De tudom, hogy az asszony nép a maga feje után nem tönne rosszat, ha valaki el nem csavarná a fejét azért möglakol mindegyik czudar, akárhol lögyön is, mert az Isten semmit se hágy büntetlenül.

Sólyom András huzódzott ott a tépelődő öreg kerülő mellett; birizgálta a dohányos zacskóját, szólni is akart, nem is. Bántotta a lelkiismerete, de azért csak hallgatott, mert hallott ő már sok effélé, hát mért ütődne meg éppen ezen a historian. De azért mégis félt az öregtől, mert hát bizony a Julis egykori elcsábítása az ő lelkét nyomta...

Mindkétten hallgáltak csak a sűrűn hulló eső zizegése hallatszott, meg az a pocskolás, ami a lovak patája nyomán kelt, ahogy azok mélyen dagasztották az iszapos

anyagot habarcsot. Néha mormogott egyet az ég is, majd alább hagyott az eső. Egyszerre retleneteset villámlott; az utszélen alig ötven lépésnyire lecsapott a mennykő egy évtizedes akáczfába és ketté hasította annak a hatalmas törzsét, amelyen a szilánkok pörkölődni kezdtek, de a nagy eső eloltotta a kapaszokdó lángnyelveket. Nagyot höklöltek a lovak, a két öreg meg, ahogy a kocsi a sikos uton feloldalt billent, egymásra bukkott. Eközben a Bálint gazda tűszőjébe dugott revolver elsült és annak rozadás golyója belefuródott a Sólyom András testébe. Nagyot ordított az András, míg az öreg csösz hirtelen a gyeplő után kapott, hogy megállítsa a lovakat. András hörgögetett a kocsián, vére csurogva keveredett össze a piszkos esővízzel. Szörnyen megrémült Bálint gazda, nem tudta mihez fogjon Andrásval egyedül, aki halálusájában bevallotta a kerülőnek, hogy — Isten ítélte ez, a miért a te Julisodat elcsábítottam... az Isten bocásson mög bűnös lelkömnek... és ezzel meghalt. Bálint gazda egy kis ideig tétlenül állt, aztán hirtelen elhatározással megfordította a lovakat a szekérrel. Közibük csapott — hisz azok ugy is ösmerik a járást hazafelé, aztán ő is megfordult és más irányban a kunyhója felé igyekezett.

A lovak már jó ideje ott állottak a Sólyomék portája előtt. Mikor aztán hiába

várta Julis asszony az ura bejövetelét, kiment és ott találta az urát a kocsi tetejében halva.

Magasan tündökölt a nap az azurkék égbolton. Aransugarai szétszóródtak a rónaságon és ott játszadoztak, incselkedtek a fűszálak, mezei virágok tetején himbálódó harmatcseppel, de meglőredeztek azok a közeledő csendőrk orjárat villogó szuronyain is.

Bálint gazda ott kóborolt szokott útján és várt a csendőrök odaérkezéire. Akkor meg tiszteletudóan megemelte a pörge kalapját. A csendőr káplár félvállról oda szól az öreghez: — No öreg, nem látott-e valamerre gyanus alakokat? Meglőttek-e a szomszéd falubéli Sólyom Andrást?

Az öreg egy pillanatig elgondolkozott, aztán határozott hangon szólt:

— Nem láttam én instálom, egy teremlőtt lelköt se...

— Hiszen nem azért csöszködik, hogy még lásson is valakit, szóltak röhögve a csendőrök és odébb álltak keresni a Sólyom András gyilkosát...

Polgár Géza.

szerencsétlenül került a kocsira alá, hogy a kerek közé jutott és ott lelte halálát. Az apa ellen gondatlanságból elkövetett emberölés miatt megindították az eljárást.

— **Új postabélyeg.** Tudvalevő, hogy 1900. évi január 1-ével korona értékben számított új postaártyékeket hoznak forgalomba. És pedig következő postabélyegeket adnak ki: 1 fillér, 2 fillér. Az egy filléres levélbélyeg csak kiegészítő jegy lesz. A 2 filléres hírlapbélyeg marad. Ezenkívül lesznek 3, 4, 5, 6, 10, 25, 30, 50, 60, filléres, 1 koronás és 3 koronás postabélyegjegyek. Lesznek továbbá 6 filléres (helyi forgalom) és 10 filléres (továbbmenő) zárt levelező lapok. A nyílt levelező lapok bel-földi forgalomban 4 filléres, válasza száma 4—4 filléres postabélyegjegyekkel lesznek ellátva. Az 5 filléres levelező lapokat Auszriával, Bosniával és Hercegovinával, Németországgal és Montenegróval való forgalomban, 10 filléres levelező lapokat pedig a nemzetközi forgalomban fogják használni. Ezenkívül nyomtatnak kis és nagyobb alakú 10 filléres levélborítékokat. A szállítólevelek értéke megmarad korona értékre átszámítva. Nyomtatnak továbbá 10 filléres postatakarékpénztári és 62 filléres távirati lapot.

A mostani posta értékek egy ideig még forgalomban maradnak. Külön hirdménynyel fogják közzétenni azt az időt, a midőn a mostani postaártyékek teljesen ki fognak vonatni a forgalomból.

— **Adóelengedés** »lisztharmat« szőlőbetegség esetén. Az 1883. évi XLIV. t.-cz. értelmében az elemi csapások által okozott termés károk eseteiben adóelengedésnek van helye. A »lisztharmat« (Oidium Tuckeri) nevű gomba a folyó évben az ország sok vidékén jelentékeny kárt okozott a szőlőkben, minthogy azonban ezen szőlőbetegség az idézett törvényben felsorolt azon elemi káresetek közt, amelyek adóelengedésre igényt nyújtanak, nincsen felemlítve, kétség merült fel, vajjon a »lisztharmat« által okozott károk esetében kaphatnak-e a szőlősgazdák adóelengedést. A pénzügyminiszter a földmívelésügyi miniszter felkérésére ez ügyben folytatott tárgyalás alapján f. évi 85.666. szám alatt kiadott körrendeletével kijelentette, hogy a »lisztharmat« szőlőbetegség által okozott kár oly elemi csapásnak tekintendő, melynek alapján adóelengedésnek van helye.

— **Szállagyi Antal** siklósi származású cipész csak nemrég szabadult ki a soproni fegyházból, hol gyilkosságban való bűnössége miatt 3 évet töltött. A fegyház aligha javította meg, mert Kaposvárott, hol a katonasághoz volt bevonulva, privát házában több ékszer ellopott és megszökött. Ugy a katonai, mint a polgári hatóság körözött a jó firmát, kinek nem jól eshetett a szabadság és ki visszavagyon a fegyintézetbe. Ezt az óhaját hamarosan teljesíteni is fogják.

— **Bolics Béla**, a kaposvári kir. adóhivatal pénztárosa f. hó 26-án rövid betegség után elhunyt. A derék hivatalnok 29 év óta szolgált becsülettel az államot és hosszú működése alatt kiérdemelte hivatalnok-társainak úgy a vele érintkező közönségnek szeretetét.

Halála váratlanul jött, tüdőgyulladás ölte meg az élete delén álló munkabíró férfit, kit n. a délután a közönség óriási részvéte mellett kísérték utolsó útjára. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak mélyen szomorodott szívvel jelentik a felejthetetlen férj-, atya-, após és nagyatyának Bolics Béla magy. kir. adóhivatali pénztárnoknak életének 54-ik és boldog házasságának 26-ik évében f. hó 26-án reggel 1/2 7 órakor rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemei f. hó 28-án a. u. 1/2 4 órakor fognak a keleti sírkertben a Teleki-utca 17. sz. a. gyászházából örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szentmisét

dozat f. hó 29-én reggel 8 órakor fog az urnak bemutatni.

Kaposvár, 1899. november hó 26. Adás és béke a drága halott porai felett! özv. Bolics Béláné Zverencek Etelka mint hitves. Arthur, Kálmán, Ernő, Irma férj. Csiky Imréné mint gyermekei. Bolics Arthur Szép Gizella mint meny. Csiky Inre mint vő. Bolics László mint unoka. Hivatalnok-társai külön gyászjelentést adtak ki.

— **Az életméség netovábbja** Kinek nincs kedves hozzátartozója: anyja, apja, férje, neje, vagy gyermeke, kik ne örülnének, ha életnagyságu fényképekkel otthonukat díszíthetnék és ki ne fogadna el egy ily 60 csm. magas, szép kivitelű fényképet, pláne ha ezt ingyen kapja. Mert valóban teljesen ingyen ad a Párisi Nagy Áruház (Budapest, Kerepesi-ut 38.) minden egyes vevőjének, ki 10 frtért bevásárol, egy bármely fénykép után elkészített művészies kivitelű életnagyságu képet. Mivel azonban mindenki nem vásárol egyszerre 10 frtért, az ingyen fényképet pedig mindenki szeretné, az áruház ezen akkép segít, hogy a 10 frt részletekben is levásárolható. Ugyanis minden kisebb bevásárlásról egy boont kap a vevő és ha ezek a 10 frt megkegyelmezik, az ingyen fényképet, a mely testvérek között is megér 10 frtot, kiszolgáltatják. Figyelmeztetjük t. olvasó közönségünket, hogy szükségletüket itt szerezzék be és az áruház újonnan megjelent és az eddigieket felülmúló képes nagy árjegyzékét hozzák meg.

— **A kunok Somogyvármegyében.** Em-lítettük lapunk egyik utóbbi számában, hogy a veszprémi káptalannak görgetegi 2000 holdas birtokát 54 kun család 178000 frtért megvásárolta. Mint értesülünk, a kunok jó része már megérkezett Görgetegre és most a földek felosztásával vannak elfoglalva. Tavaszkor egy egész új községet alapítanak, melynek Kun-Görgeteg lesz a neve. A földek elosztásánál a legnagyobb egyetértés uralkodik közöttük. Mindenkinek akkora darabot juttatnak, a mely megfelel a vételéhez való hozzájárulás arányának. A legelőt és erdőt közös birtoknak hagyják. Naponként csapatokban járják be Görgeteg-utcait, szóba elegyednek a »benszülöttekkel«, hogy a nép szokásait megismerjék, sőt még a szomszéd községekbe is ellátogatnak, hogy az itteni viszonyokhoz alkalmazkodhassanak. Érdekes különben az is, hogyan jutottak a birtokhoz. Midőn a birtokot még Psik Lajos országgyűlési képviselő bérleté, a kunok közül 3—4-en több-ször jártak Görgetegen, hogy Psiktől hízókat vásároljanak. Ilyenkor Psik megmutatta nekik az uradalom minden egyes részét és ez annyira megnyerte az atyafiak tetszését, hogy akkor midőn a lapokból arról értesültek, hogy a birtok eladó, azonnal értesítették erről a falu népét és elhatározták, hogy minden vagyonukat pénzzé teszik és a birtokot megveszik. Ekkor már 50 embert küldtek le a birtok megtekintésére és minthogy ezek is a vétel mellett voltak, alkuba bocsájkoztak és a birtokot csak-ugyan megvették. A földek nem a legjobb minőségűek és ezért jutottak olyan olcsón hozzá, de a kunok elhatározták, hogy szorgalmas munkával fogják új hazájuk földjét termékenyebbé tenni.

— **A hazai ipar állami kedvezményei.** A kereskedelmi miniszter nem-eg törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé, mely arra van hivatva, hogy a hazai ipar állami kedvezményben részesítessék. A javaslat szerint a következő ipari vállalatok részesítendők állami kedvezményben: azon gyárak, melyek a jelen törvény életbe lépté előtt gyárilag elő nem állított cikkeket készítenek, a többi, a javaslatban részletezett gyárak, kézműiparosokból alakult szövetkezetek, mindazon vállalatok, melyek nagyobb számú hazi iparosok rendszeres foglalkoztatására vannak hivatva, hajóépítő telepek. A kedvezmények

a főbb vonásokban a következők: felmentenek a kereset adó alól, illetőleg a bányaadó és nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója alól, valamint az ezen adók után járó községi pótlék s kereskedelmi és iparkamarai illetékek és az általános jövedelmi pótlád alól; felmentenek a gyári telkek és épületek megszerzéséért és átíratásáért járó illetékek és községi adók alól; az illető vállalatok által gyári célokra szükségelt tisztátalan sőt a pénzügyminiszter a törvény által megszabott áron alul is kiszolgáltatathatja. Hogy melyik vállalat részesíthető állami kedvezményben, azt minden esetben az illető szakminiszter fogja megállapítani. Az újonnan létesült gyárak az állami kedvezmények megadását az üzembe lépés napjától számítva három éven belül tartoznak kérni, ellenkező esetben a törvény által biztosított kedvezményről elesnek. A kedvezmény hatálybalépésének napját szintén az illető szakminiszter állapítja meg azzal a korlátozással, hogy az engedélyezett kedvezmények hatályba lépésük napjától számítandó legfeljebb 15 évre adhatók. A törvény megadja a kereskedelmi miniszternek a jogot, hogy az új gyárak építéséhez szükséges anyagokat az államvasutak csak az önköltségek megtérítése mellett szállíthassák. Ezek főbb vonásában a törvényjavaslat által biztosított előnyök. Ez a törvény hozzá fog járulni ahhoz, hogy a hazai iparvállalatok helyzete javuljon, alkalom adtan különben annak egyes részére még vissza fognak térni.

— **Orvosi szaktekintélyek** véleménye szerint a Keleti J. budapesti elsőrangú czég által gyártott és feltalált cs. és kir. szab. pneumatikus sérvkötők, orthopaediai járó és nyújtó gépek, műlábak, műkezek, egyenestartók ferdenövesűeknek, haskötők, a legjobbak és legmegbízhatóbbak. Keleti már évek óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legtökéletesebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta, miért is a legmelegebben ajánlhatjuk e kitűnő szpecialistát az érdeklődőknek.

— **A látképes-levelezőlapok** már nem csak szórakoztató és tréfás, hanem közművelődési és ismeretterjesztő eszközzé is váltak, s azon irányban tesznek jó szolgálatot, melyet Wlassics Gyula közoktatási miniszter kijelölt a művészi érzék fejlesztésére az iskolákban, festményeknek reprodukciók útján való ismertetésével. Divald Károly budapesti fényképezési műintézete a festészet és szobrászat remekeinek másolatait képes-levelezőlapok után terjeszti, s most jelent meg egy csoport »Műkincsek világ-hírű mesterek művei után« diszes borítékban, 30 műretek gyönyörű fénynyomással, melyek karácsonyi ajándéknak is igen alkalmasak. A 30 képes-levelező-csoport ára diszes borítékban 1 frt 50 kr. bérmentes küldéssel. Megrendelhető Divald Károly kiadónál, Budapest, Üllői-ut 21. sz. a.

— **A Károly-kaszárnya** titkai czimén új regény kezdődik most a »Budapest« képes politikai napilapban. Tárnya az 1848—49-iki szabadságharc és a rákövetkező s omoru korszakból van merítve. Hasonló irányú regényekkel a »Budapest« már sokszor keltett feltűnést, »A Károly-kaszárnya titka« azonban, melyekről a mostani nemzedék is hallott egyetelmást, érdekességével felülmúlja az összes eddig megjeleneket. A december elsején belépő új előfizetők már megkapják a regényt kezdettől fogva. A »Budapest« előfizetési ára havonként 1 frt. Kiadóhivatala Budapest, IV., Sarkantyus-u. 3. szám,

Budapesti levél.

És a Leonidák jöttek — és mentek, a nélkül, hogy az a rut világ megsemmisült volna! Egy másik világsemmisítő is játszó-

dott le az utóbbi időben. Tele voltak a lapok azzal a hírrel, hogy a női viselet egy fontos ruhadarabjának végnapjai elérkeztek. Háboru a mellfűző ellen! Románia, ez az első rangú kulturálisan hirdette világgá, hogy a mellfűző zsarnokságát megszünteti s a leánynevelő-intézetek növendékeit megszabadították ettől a ruhadarabtól, s így a nemes román nemzet jövődó anyái most már szabadon fejlődhetnek, egyenesen vagy görbén, mert a nőmanczipáció századában ez a leányok és asszonyok kiváltságát képezi. A lapok egy része elragadtatással írt erről a nagy eseményről s ezt mint valami rendkívüli üdvös intézkedést tüntette fel. Mi kíváncsiak voltunk, hogy az a furcsa háboru valóban olyan nagy vereséget eredményezett-e a mellfűző-viselet jövőjére, miért is felkerestük Magyarország legnagyobb és mérvadó mellfűző gyárosát, Mme Lebowitsch és Társa Budapest, Váci-utca 7. sz. a., hol azonban csend és szönelés helyett a gépek zakatolása, a munkások óriás sürgés forgása, lázas tevékenysége a legelénkebb munkaforgalmat tüntette fel. Az üzlet főnökirodájába jutva, azon kérdésünkre, vajon a mellfűző ellen indított háborúnak van-e csökkenti hatása és hogy a mellfűző valóban oly ártalmas-e, mint azt némely lapokban állítják, azon választ nyertük, hogy a szükséglet nem hogy hanyatlana, sőt a társadalom minden osztályának hölgyei az ország minden részéből oly nagy arányban rendelnek mellfűzőket, hogy a gyár éjjel-nappal felváltva dolgozó személyzettel alig képes a szükségletet kielégíteni. A mi a mellfűzők ártalmosságát illeti, erre nézve minden tapasztalt nő azon véleményen van, hogy az csak az ugynevezett tucatszámra készülő, közönséges, olcsó mellfűzőkre áll, melyek rossz szabása, sablonszerű alakja és a hozzá használt durva anyag a testállás követelményeit ki nem elégítik; de semmi esetre nem áll az a szakszerűleg, a testállás kívánalmainak megfelelő, mérték szerint készült mellfűzőre, mely a belső szervekre semmiféle nyomással nincsen. Egy a testre szorosan kötött szoknya vagy nadrág sokkal nagyobb zavart okoz a vérkeringésre mint egy jól készített mellfűző. Sőt igen szép eredmények értek el ortopédikus és sebészeti irányban, az iskolában elhanyagolt testtartásból kifejezett hátgerinczgörbülések javítása és megvédése által. Kirurgikus tekintetben az általunk feltalált és használatban rendkívül jó hatásúnak bizonyult mellfűzők orvosi tekintélyek által ismertet és ajánlatnak. — A mi Magyarországot illeti, itt nincsenek olyan gyárak, melyek az olcsó tucatszám-mellfűzőt gyártják, s Budapest nagyobbrészt mérték után készítik azt. A rossz ártalmas mellfűzők ellen fellépni szükséges, de ez a magyar gyártmányokat nem érinti. — Miután még megtekintettük a Mme Lebowitsch és Társa rendkívül nagy számú és díszesen készített, szállítás alatt levő mellfűzőket azzal a meggyőződéssel távoztunk, hogy ezen szerénynek látszó ipar terén valóban jelentékeny eredményű termelés történik, s hogy ez a cég a tökéletesség magaslatára emelkedő igen nagy sikereket ért el.

A karácsonyi ünnepek közeledtével a budapesti kereskedővilág is megteszi előkészületeit, hogy a nagyüzönös szükségleteit minél jobban elégítse ki. Az első fecske Kertész Tódor karácsonyi árjegyzéke, a napokban jelent meg rendkívül gazdag és érdekes tartalommal, melyre ajánljuk t. olvasóinknak, hogy megkérjék a mielőlti bevásárlásaikat eszközölnék. Az árjegyzék tartalma: Vadász- és véd fegyverek, vadász-kellékek, mindenemű sport-cikk, lóvágó- és torna-szerek, football, korcsolya-, jég-játékok, Hockey, lawn-tennis, stb. Különféle hangszerek, u. m. Arston, harmonikák, stb. Gyerekjátékok, babák, gőzvasutak, Fröbel oktatva mulattató játékok, társasjátékok óriás választékban, me-

lyeknek megősmérésére legőszszerűbb a Kertész Tódor kiadásában megjelent és 25 kr-ért mindenütt kapható „Társasjátékok könyvét”, mely száznál több társasjáték részletes leírását tartalmazza, meghozatni. Karácsonyra:

A csillogó, ragyogó ezer ésezerféle karácsonyfádsz; teljes karácsonyfádsz összeállítások már 2 ft 50 kr-tól kezdve. Sokféle kedélyderítő, meglepetési tréfás tárgyak. Tombola-nyereménytárgy összeállítások Sylvestor-estére. Újévi szerencse-malaczkok, 1900 évi tárcanaptárak, stb. A célszerű és hasznos, valamint díszművek minden újdonsága, mely a világpiacszon megjelent, feltalálható Kertész Tódornál, (Budapest, Krisztóf-tér), s ajánljuk t. ol asóinknak, hogy árjegyzékét, mint legjobb tájékoztatót mindenre hozassa meg, mely mindenkinek ingyen és bérmentve megküldjük s megrendelését mielőbb tegye meg, mert karácsony előtt az utolsó napokban a cég óriás elfoglaltságánál fogva minden megerőltetés mellett s csak nehezen képes vidéki megrendelőit gondosan és pontosan kiszolgálni.

A villamos-omnibusz a legújabb közlekedési eszköz, szeptember 3-án közlekedett először Berlinben s bizonyára rövid idő múlva hazánk vidéki városaiiban is igénybe fog vétetni a világhírű Siemens és Halske cég ezen alkotása is, melynek nagy előnyöségeit ismertetni időszerűnek tartjuk. Különösen zajtalan működését, csekély rázását s rendkívül könnyű fordulásképségét és kormányozhatását dicserik ezeknek a villamos-omnibuszoknak, melyeket a Siemens és Halske cég gyárt s mely a más omnibuszoktól abban különbözik, hogy egy külön vezető-tengelylyel és áramtvevővel van ellátva, minek folytán a kövezeten vágány nélkül ép úgy fut, mint a közuti vasut kocsi, s a vágányokban. Utóbbi esetben mint közuti kocsi a közlekedésre szükséges áramot accumulatora megőllítésére a Siemens-kengyel által a villamos közutipályára sodronyvezetékéből veszi. Ez által az az előny érte el, hogy az accumulator-telep a régebbi villamos-automobilokkal szemben sokkal könnyebb s az áramfogyasztás — a vágányon való mozgásnál fogva az ellenállás csekélyebb lévén, a menet enyhébb és gyorsabb — óránként egész 28 kilométerig — s nem szükséges a végállomáson a telep utántöltése miatt időznie. — Az omnibusz előkerekerei egy kis vezető tengely van, miáltal azon esetben, ha egy közuti kocsi jön szembe, szükségessé teszi, hogy a villamos omnibusz a vágányt elhagyja, az omnibusz vezetője egy elmes készülék segítségével egyszerű kézmozdulattal a vezető-tengelyt emeli s a vágányból a kövezetre tér ki és tovább halad. Meglepő gyorsan történik az átmenet a vágányból kövezetre és vissza. Ezek a Siemens-féle villamos omnibuszok nagy hiányt pótolnak a modern közlekedési eszközök terén s igen alkalmasak a legkeskenyebb utcákon keresztül a közlekedés fenntartására.

A háztartás vezetésében nem csekély szerepet játszik a pecsétes vagy színeha- gyott ruhák tisztítása vagy festése, s ezt nagyobbrészt tavasszal rendelik meg a nők, midőn már szükségük van a tárgyakra; ezért ajánljuk ez alkalommal, hogy minden e tárgyú megrendeléseiket küldjék el a téli időszakban, hogy az idejekorán elkészíthessenek akkorra, midőn használni kívánják, mert tavasszal egyszerre küldik mindenhol a megrendeléseket, s azok úgy összetorlódnak hogy a kívánt időre a legőriásabb intézet sem képes elvégezni, még az oly nagyarányu, minő a híres Lohr Mária (ezelőtti Kronfusz) Baross-utca 95. sz. vegyi-tisztító és műfestő telepe, hol a ruhák, kelmék s egyéb szövetek vegyi-tisztítása vagy festése a legmeglepőbb eredménnyel végeztenek. Vidéki megrendelések a legpontosabban, jutányosan és gyorsan teljesítenek.

ad. 7807. sz.

tkv. 1899.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kaposvári kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy Austerlitz Gábor és társainak önkéntes árverési ügyében a kaposvári kir. törvényszék területén levő Kaposvárott fekvő, a kaposvári 1284. sz. tjkvben 1. 2. rdsz. 401. és 722. hrsz. a. felvett hosszú utca 8. sz. ház, udvar és kertre, ugy ezzel összefüggő régi vár fele dülőben levő luczernásra az árverést együttesen 4958 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi december hó 4-ik napjának délelőtti 10 órakor a kir. törvényszéknél (II. emelet 10 ajtó) megtartandó nyilvános árverésen elárvereztetik de 7500 ft vételáron alól eladatni nem fog.

Ezen árverés az 1881 évi LX. t. cz. 206 §-a alapján rendeltetett el, és a esetleg időközben jogot szerzett jelzálogos hitelezők jogait nem érinti.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 495 forint 80 krt készpénzben a kiküldött kezéhez leteni.

Kaposvar, 1899. október 30.

A kir. tszék, mint tkvi hatóság.

KELEMEN,
kir. tszéki bíró.

7220.

tkv. 1899.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kaposvári kir. törvényszék mint tkv. hatóság közhirrre teszi, hogy Steiner Ignác és fia cég, ugy csatlakozott Schüttler Jakab és neje Stern Lina n.-bajomi lakos végrehajtóknak Kis Mihály n.-bajomi lakos végrehajtást szenvedő elleni 15 ft 31 kr. perkölség illetve 232 ft tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében, a kaposvári kir. törvényszék (a kaposvári kir. bíróság területén lévő, Nagy-Bajom község határában fekvő, a n.-bajomi 1055. sz. tjkvben jelenleg Kis Mihály tulajdonul felvett A 130/a 2. és 129/b. hrsz. a. beltelki kertekre az együttes árverést 354 ftban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi december hó 23-ik napján délelőtti 10 órakor Nagy-Bajom község házánál megtartandó nyilvános árverésen s megállapított kikiáltási áron alól és eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 35 ft 40 krt. készpénzben, vagy az 1881. 60. tcz. 42. §-ában felvett árfolyammal számított, vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kaposvárott, 1899. szept. hó 28-án.

A kir. tszék tkv. hatóság.

DR. KRAMER JÓZSEF,
kir. tszéki bíró.

PETÁNOVITS

Metropole-szállodája

Budapest, VII. Kerepesi-ut 58. szám.

A keleti és nyugati pályaudvar közepében, a székes-főváros legforgalmasabb helyén. Villamos vasut minden irányban 18 elegánsan berendezett szobba villamos világítással és központi fűtéssel. Személy-felvonó lift) fürdők.

Szoba-árak 1 frt 20 krtól beleértve villamos világítást, fűtést és kiszolgálást.

A szállodában diszes étterem és kávéház van, melyek

LIPNIK J. A. ur

az Országos-Kaszinó vendéglőjének volt társ tulajdonosa, ezidőszent a balatonfüredi gróf Eszterházy-féle szálló bérletje vezetése alatt állanak Kitűnő konyha, legjobb italok és a híres

PILZENI SÖR (Urquell)

kapható itt pontosan kiszolgálva. 3—3

Esténként kitűnő cigányzene.

Elsőrendű
hazai gyártmány

Mégis csak a legjobb
a mindenütt kapható

Fiumei

Csokoládé

2—10

és

Cacaó.

Somogyvármegyében a vasuti állomástól $\frac{1}{4}$ óra járásnyira fekvő s 416 (1200 □-öles) hold kiterjedésű

birtok

a községben levő lakházzal s mindennemű felszerelések azonnal történő átadás mellett eladandó.

Értekezni lehet e tárgyban **dr. Berzsenyi Gerő** lengyel-tóti (Somogymegyei) ügyvéddel.

20% engedményt kap mindenki.

GUMMI

és halhólyag, az egyedüli legbiztosabb, legmegbízhatóbb, és teljesen ártalmatlan, gyorsan és könnyen alkalmazható **óvszer** férfiak és nők részére. Ára tuczonként **eredeti párisi** minőségben frt 1.—, 2.—, 3.—, 4.— és frt 5.—.
Női óvszerek: **Boute americ.** tuczatja frt 3.—, 4.— és frt 5.—.
Női óvszerek: **Hasse** tanár-féle frt 2.—, **Mensinga** tanár-féle frt 2.50, **dr. Earlet**-féle frt 3.— darabonként. Ezen női óvszerek százszor is használhatók.

Hölgy szivacsok, valódi párisi, tuczonként frt 2.—, 3.—, 4.—, 5.— és frt 6.—.
Diana óv havi költő nőknek, legjobb a világon, drbjá frt 2.50.

Kimerítő árjegyzék zárt borítékban ingyen és bérmentve Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl utánvét mellett vagy a pénz előleges beküldése után

J. REIF.

Bécs, Brandstätte 3.

1881-ben alapított hírneves higiéniai specialista cég.

ki a hirdetésre hivatkozik!

Üzlethelyiség változtatás.

Alólirott Morgos József

a m. kir. csendőrség szerződött szabója, Kaposvárott, már évek óta fennálló

szabó üzletemet

a vármegyeház melletti bolthelyiségbe helyeztem át.

Miután erről tisztelt vevőimet, valamint a nagyérdemű közönséget értesíteniszerencsém van, egyszersmind tudomására hozom, hogy raktáron tartok mindennemű

katonai és egyenruházati

felszereléseket.

Egy éves önkéntesi czikkeket,

saját készítményű

utazó bundákat.

Mérték szerint készíték a raktáromon levő

bel- és külföldi szövetekből polgári ruhákat

a legújabb divat szerint és a legjutányosabb árak mellett, sokkal olcsóbban, mint bárki más; — mit lehetővé tesz azon körülmény, hogy új üzlethelyiségre tetemesen olcsóbb áron bírom bérbe, mint az eddigi volt.

Számos látogatást és megrendelést kérve maradok Kaposvárott

tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

szabó mester.